

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2008. év szeptember hó 17. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

Az emberrablás bűntette miatt az I. r. és társa ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság 2007. év október hó 29. napján kihirdetett 7.B.797/2004/27. számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a**.

Az I. r. vádlottat mellékbüntetésül 3 (három) évi közügyektől eltiltásra is ítéli. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését és a pártfogó felügyelet elrendelését mellőzi.

A II. r. vádlott főbüntetését 2 (kettő) évi börtönbüntetésre súlyosítja és őt mellékbüntetésül 3 (három) évi közügyektől eltiltásra is ítéli. A szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r. és a II. r. vádlottak tekintetében helybenhagyja.

A II. r. vádlottat kötelezi, hogy a másodfokú eljárás során felmerült 7.720 (hétezer-hétszázhusz) forint bűnügyi költséget fizesse meg az államnak.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Fővárosi Bíróság a 2003. év május hó 20. napján kelt 6.B.530/2000/72. számú ítéletével az I. r. vádlottat az ellene társtettesként elkövetett emberrablás bűntette miatt emelt vád alól - bizonyítottság hiányában - felmentette.

A II. r. vádlottat személyi szabadság megsértésének büntette miatt 2 hónap börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

A Fővárosi Ítéltábla a 2004. év október hó 15. napján kelt 5.Bf.640/2003/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A Fővárosi Bíróság a megismételt eljárás alapján a 2007. év október hó 29. napján meghozott 7.B.797/2004/27. számú ítéletével az I. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberrablás büntette miatt 2 évi börtönbüntetésre ítélte és annak végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Egyben elrendelte az I. r. vádlott pártfogó felügyeletét;

A II. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberrablás büntette miatt 1 év 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész mindkét vádlott terhére, a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének a mellőzéseért, a kiszabott büntetés súlyosításáért és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazásáért jelentett be fellebbezést.

A vádlottak és védőik felmentésért fellebbeztek.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2008. év január hó 24. napján kelt BF.31/2008. számú átiratában az ügyészi perorvoslati nyilatkozatot fenntartotta.

A másodfokú bíróság által kitűzött nyilvános ülésen az I. r. és a II. r. vádlottak szabályszerű idézés ellenére nem jelentek meg, de távolmaradásuk ellenére a Be. 362. § (3) bekezdése alapján a nyilvános ülés megtartható volt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a nyilvános ülésen a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárást a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le. Az ügy tényállását a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével - a felismerő tanúk vallomása alapján - a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól mentesen állapította meg és azt részletesen megindokolta.

A megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényes a cselekményük minősítése is.

Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyára, az elkövetők személyi társadalomra veszélyességére és a súlyosító körülmények nagyobb számára és nyomatékára figyelemmel azonban mindkét vádlottal szemben hosszabb tartalmú végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása indokolt.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az I. r. és a II. r. vádlottak vonatkozásában a kiszabott börtönbüntetést érintő felfüggesztő rendelkezést mellőzze, a végrehajtandó szabadságvesztés tartamát - a II. r. vádlottnál az enyhítő szakasz mellőzésével - hosszabb tartamban állapítsa meg, mindkét vádlottat tiltsa el a közügyek gyakorlásától.

Az I. r. vádlott védője kifejtette, hogy a megismételt eljárásban a Pest Megyei Bíróság jogerős ítéletén kívül, ugyanazok a bizonyítékok álltak rendelkezésre, mint az alapeljárásban. Az elsőfokú bíróság részéről azonban elmaradt az ellentétes bizonyítékok összevetése, értékelése, ami nem azonos a bizonyítékok megjelölésével. Kifejtette továbbá, hogy a sértetti vallomásra nem lehet tényállást alapítani, mert az számos ellentmondást tartalmaz, pl. nem úgy történt a bántalmazás ahogyan a sértett előadta, napokkal az elrablása után fordult a rendőrséghez, első kihallgatása során a tanúkat vádolta a bűncselekmény elkövetésével.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során sem jutott több információhoz, mint amennyit a felmentő rendelkezést meghozó bíróság értékelt. Az in dubio pro reo elve alapján az I. r. vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentését indítványozta.

A II. r. vádlott védőjének álláspontja szerint az alapeljárásban és a megismételt eljárásban megállapított tényállás azonos, ebből pedig nem következik, hogy a II. r. vádlott tudott a pénzkövetelésről. Terhére csak a sértett fogvatartásában történt közreműködés állapítható meg.

Indítványozta a társtettesként elkövetett emberrablás büntettének vádja alól bizonyítékok hiányában a II. r. vádlott felmentését.

A másodfokú bíróság a kétoldalú jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be. 348. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Megállapította, hogy az első fokú bíróság a perrendi szabályok, valamint a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatások maradéktalan betartásával járt el, és az ügynek a jelentős ténynek megállapításához szükséges mértékű felderítése megtörtént.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban is kihallgatta a vádlottakat - akik éltek a hallgatás jogával -, a Magyarországon tartózkodó tanúkat, a Be. 296. § (1) bekezdés a./ pontja alapján pedig felolvasással, törvényesen tette tárgyalás anyagává az ismeretlen helyen külföldön tartózkodó 1-es sértett, 4-es tanú, 2-es és 3-as tanúk vallomását.

A megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásnak megfelelően beszerezte és - a Be. 116. §-a alapján, az okiratokra vonatkozó rendelkezések szerint - bizonyítékként értékelte a II. r. vádlott és társai ellen az embercsempészés büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntető ügyben a Pest Megyei Bíróság

2003. év február hó 21. napján kelt 7.B.1198/2001/175. számú és a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2004. év december hó 14. napján jogerőre emelkedett 5.Bf.602/2003/39. számú ítéletét.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak tagadásával szemben az ítéleti tényállást elsődlegesen 4-es és 2-es tanúk vallomásaira, valamint a Pest Megyei Bíróság ítéletében foglalt jogerős ténymegállapításokra alapozta.

Az így megállapított tényállás azonban az ügydöntő tények tekintetében részben ítéletszerkesztési hiba folytán - miután egyes ténymegállapítások a bizonyítékok értékelése során kerültek rögzítésre -, részben a sértett személyi szabadságának megfosztása és bántalmazása körében a Be. 351. § (2) bekezdés b./ pontja alapján kisebb fokban megalapozatlan.

A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjában írtak folytán - az iratok tartalma alapján az alábbiakkal egészíti ki:

- 1-es sértettet ismeretlen személyek - pontosan meg nem állapítható időpontban - személyi szabadságától megfosztották, akarata ellenére a városban lévő majorba szállították, kezeit és lábait összeláncolták, bántalmazták és szabadon bocsátásáért 75.000,- amerikai dollárt követeltek.
- Az elsőfokú ítélet 14. oldal 4. és 6. bekezdését, valamint a 15. oldal 1., 2. és 3. bekezdését az ítéleti tényállásba az alábbiak szerint emeli át:
1999. év március hó 11. napján a Bt. nevében egy ismeretlen személy kibérelte a város, majorban lévő épületegyüttesben található 400 m² üzemi konyha épületét „ruházati cikkek raktározása céljából” 100.000,- forint + ÁFA havi bérleti díjért. A bérleti díjat a II. r. vádlott fizette be havonta a bérbe adó E. C. Kft., város utca 8-10. szám alatti telephelyén. A befizetésekkel, az 1999. év május hó 10. napján valamint az 1999. év június hó 9. napján kelt bevételi pénztárbizonylatokat a II. r. vádlott írta alá „Forgács” néven.
A majorban bérelt épületrészt az 1999. év március hó 11. napját követően, rendeltetésétől eltérően, a Magyarországra illegálisan, beutazási vagy tartózkodási engedély nélkül érkezett külföldi állampolgárok pihentető helyének használták. A külföldi személyek fenti helyszínre való szállítását, majd továbbszállítását - többek között - az I. r. vádlott szervezte.
Más személyek mellett a II. r. és az I. r. vádlottak az majorban lévő táborral kapcsolatosan összesen 216 fő menekült személy elszállásolásában és továbbutaztatásában működtek közre. A két terhelt a vádbeli időszakban 30 személyt zárt be akarata ellenére az épületbe, mozgásukat a táboron belül is korlátozták, őket embertelen körülmények között tartották.
- I. r. vádlottat a Fővárosi Bíróság a 2008. év január hó 18. napján kelt 18.B.243/2006/37. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2008. év július hó 1. napján jogerős 2.Bf.77/2008/5. számú ítéletével társtettesként elkövetett zsarolás büntetnének kísérlete (Btk. 323. § (1) és (2) bekezdés b./ pontja) és társtettesként elkövetett testi sértés

büntették kísérlete (Btk. 170. § 1) és (2) bekezdése) miatt halmazati büntetésül 1 év 8 hónapi börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

Az ekként kiegészített tényállást a másodfokú bíróság mentesnek találta a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlottak védekezésével szemben álló részében a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul és így irányadónak tekintendő a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatások maradéktalan betartásával, kellő körültekintéssel folytatta le. Ténymegállapításairól számot adott, e körben az indokolási kötelezettségének is eleget tett.

Helyesen tulajdonított meghatározó jelentőséget 4-es és 2-es tanúk vallomásának (nyomozati iratok 375-379. oldal; 539-569. oldal; 643-653. oldal; 6.B.530/2000. számú alapügy tárgyalási jegyzőkönyvének 11-20 oldalai; 39-45. oldalai).

Mindkét tanú - akik a sértett kiszabadítása során személyes kapcsolatba is kerültek a vádlottakkal - az ügydöntő tények tekintetében lényegében azonos vallomást tettek. Egyezően nyilatkozták, hogy a város Schell Kútnál mindketten beültek az I. r. vádlott által vezetett autóba és együtt mentek arra a helyre ahol a sértettre és több külföldi személyre lakattal, kulccsal rázárt ajtót a II. r. vádlott nyitotta ki. Azonosan számoltak be arról a tényről is, hogy a sértett kezei, lábai össze voltak kötözve, rajta bántalmazás nyomai látszódtak.

Ezt követően valamennyien visszamentek a benzinkúthoz, ahol 4-es tanú kifizette a váltságdíjat, amit az I. r. vádlott is átszámolt, majd az 1-es sértettet szabadon engedték.

Mindketten határozottan felismerték az I. r. vádlottban azt a személyt, aki a személygépkocsit az oda és visszaúton vezette, illetve aki 4-essel és a sértettel tárgyalt, valamint a II. r. vádlottban azt a személyt, aki a fogvatartás helyén a lakattal lezárt ajtót kulccsal kinyitotta. Ugyancsak felismerték a helyszíni szemle során készült videofelvételen azt a hangárt, ahol a sértettet megkötözve - több külföldi személlyel együtt - bezárva tartották.

A tárgyaláson meghallgatott 5-ös és 6-os tanúk vallomásai a korábbi eljárások során tett nyilatkozataikkal, elsődlegesen a II. r. vádlott felismerésével kapcsolatban, nem voltak ellentmondástól mentesek. Előadásaik azonban következetesek voltak részben a városba utazásuk módját, részben a sértett sérüléseit illetően (nyomozati iratok 131-135. oldalak; 155-163. oldalak; 381. oldal; 385. oldal; 6.B.530/2000. számú alapügy tárgyalási jegyzőkönyvének 26-29. oldalai; 31-32. oldalai; 7.B.797/2004/20. számú tárgyalási jegyzőkönyv 1-5. oldalai; 14. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3-6. oldali). Ebben a részében pedig megerősítették 4-es és 2-es tanúk előadásait.

Ekként az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást - szemben a védői érveléssel - nem a sértetti vallomásra, hanem elsődlegesen 4-es és 2-es tanúk nyilatkozatára, mint közvetlen bizonyítékokra alapozta. A sértetti előadásból - helyesen - csak azt fogadta el tényként, amit más bizonyíték is megerősített, nevezetesen a fogvatartását és szabadon bocsátása ellenében a pénz követelését.

Messzemenőig osztotta a másodfokú bíróság azt az elsőbírói érvelést, hogy a Pest Megyei Bíróság jogerős ítéletének tényállása egyértelműen cáfolja azt a vádlotti védekezést, amely szerint ismeretségük csak felszínes volt, egy-két találkozásra korlátozódott.

A sértett fogvatartásának idején a II. r. és I. r. vádlottak a majorban lévő táborban összesen 216 fő menekült személy elszállásolásában és továbbutaztatásában működtek közre. A két terhelt - ebben az időszakban - 30 személyt zárt be akaratuk ellenére az épületbe, mozgásukat a táboron belül is korlátozták, őket embertelen körülmények között tartották.

A fentiek alapján helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy „e tevékenységükbe tökéletesen illeszkedik a sértett fogvatartása és szabadon bocsátása pénz ellenében” (ítélet 15. oldal 5. bekezdés utolsó mondat).

Ekként nem osztotta a másodfokú bíróság a védelem azon okfejtését sem, amely szerint a megismételt eljárást követően sem rendelkezett az elsőfokú bíróság az alapeljáráshoz képest több információval.

Fellebbezésében a védelem lényegileg az elsőfokú eljárásban felmerült bizonyítékok bírói mérlegelését sérelmezte, azonban átértékelésükre és eltérő tényállás megállapítására egyéb törvényi feltételek hiányában, a jelen ügyben, a másodfokú eljárás során nincs törvényes lehetőség.

_____ 0 _____

Az elsőfokú bíróság a tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a cselekményük minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi szabályoknak, így a vádlottak felmentéséért bejelentett fellebbezések nem alaposak.

Az emberrablás minden esetben személyi szabadságtól való megfosztást foglal magába; ha erőszakkal vagy élet- avagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel, illetve védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapot kihasználásával történik és a szabadon bocsátást követelés teljesítésétől teszik függővé: a

cselekmény a Btk. 175/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott emberrablás bűntettét valósítja meg.

Az elkövetési magatartás két mozzanatú jellegéből pedig következik, hogy társtettesként követik el a bűncselekményt, akik csak egy-egy tényállási elemet valósítanak meg, vagy közreműködnek annak megvalósításában, de azok együttesen eredményezik a törvényi tényállás egészének a megvalósulását.

Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a vádlottak a korábban jogerősen elbírált embercsempészés bűntettének elkövetése kapcsán vállalt szerepükből és tevékenységükből, valamint az ítéleti tényállásban rögzített cselekvőségükből levonható az a következtetés, hogy mindketten tudomással bírtak a sértett fogvatartásának helyéről, tényéről, bántalmazásáról és pénz fejében történő szabadon bocsátásáról.

Az I. r. vádlott a tanúkat a sértett fogvatartásának helyére szállította, majd vele együtt visszatért a benzinkúthoz, ahol a szabadon bocsátásért átadott pénzt társával együtt átszámolta, tehát aktívan közreműködött a pénzkövetés teljesítésétől függő szabadon bocsátásban.

A II. r. vádlott pedig a sértett őrzésével tevékenyen részt vett annak az állapotnak a fenntartásában, amely 1-es sértett személyi szabadságának megfosztásából eredt. Így mindkét vádlott, egymás tevékenységéről tudva szándékegységben tényállási elemet valósított meg és közreműködött a teljes törvényi tényállás megvalósulásában.

Az elsőfokú bíróság magatartásukat törvényesen minősítette a Btk. 175/A. § (1) bekezdésében meghatározott, figyelemmel a Btk. 20. § (2) bekezdésére társtettesként elkövetett emberrablás bűntettének.

_____ 0 _____

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság lényegében hiánytalanul megjelölte, azok csak az alábbiakban szorulnak kiegészítésre:

Az I. r. vádlott a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény elkövetésekor büntetlen előéletű volt, így ez tény további enyhítő körülményként értékelendő.

Ellenben mindkét vádlottnál - az elsőfokú bíróság által megjelölteken túl - súlyosító körülményként értékelte a másodfokú bíróság, hogy a sértett szabadon bocsátásáért követelt és átvett pénzösszeg (kb. 8-9.000.000,- forint) nagysága közelít a bűncselekmény minősített eseteként szabályozott különösen súlyos hátrányt okozó elkövetési magatartáshoz.

A Fővárosi Ítélőtábla részben megalapozottnak találta az ügyészség képviselőjének a vádlottak büntetésének súlyosítását célzó fellebbezését.

Az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a vádlottak bűncselekményben vitt szerepének a mértéke, valamint az alanyi bűnösségük nagysága eltérő volt.

A Fővárosi Ítélőtábla álláspontja szerint mindkét vádlott egyenlő arányban közreműködött egy-egy tényállási elem megvalósításában, így indokolatlan a szabadságvesztés tartamának eltérő mértékű meghatározása és a II. r. vádlottal szemben az enyhítő szakasz alkalmazása.

Ezért a másodfokú bíróság - a belső arányosság követelményének eleget téve - az I. r. és a II. r. vádlott főbüntetését a Btk. 43. § a./ pontját alkalmazva, azonos tartamú börtönbüntetésben állapította meg. Ellenben a törvényi minimumban meghatározott szabadságvesztés büntetés további súlyosítására - a vádlottak hibáján kívül eső okból 8 és fél éve húzódó eljárásban - nem látott törvényes alapot.

A büntetés kiszabása körében nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy a jelen és a Pest Megyei Bíróság előtt folyamatban volt eljárás lényegében párhuzamosan folyt, azonos elkövetési időszakra vonatkozott a cselekmények egy eljárásban történő elbírálására egyesítés hiányában nem került sor.

A másodfokú bíróság nem értett egyet továbbá az elsőfokú bíróság által a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésével sem.

A büntetőeljárás hatálya alatt súlyos bűncselekményt elkövető vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítélőtábla álláspontja szerint nincs olyan különös méltánylást érdemlő körülmény, amelyet értékelve alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. Mellőzte ezért az elsőfokú bíróság által alkalmazott felfüggesztő rendelkezést és értelemszerűen az I. r. vádlott pártfogó felügyeletét is.

A vádlottak a Btk. 47. § (2) bekezdés II. fordulata alapján a büntetés $\frac{3}{4}$ részének letöltése után bocsáthatók feltételes szabadságra.

A Fővárosi Ítélőtábla az I. r. és a II. r. vádlottakat szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte és méltatlannak találta arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyenek, ezért meghatározott időre a Btk. 53-55. §-a alapján azok gyakorlásától eltiltotta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezés a Be. 381. § (1) bekezdésén alapul.

A fentiekben írt indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdés szerint megváltoztatta, míg az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Budapest, 2008. év szeptember hó 17. napján

Dr. Nehrer Péter s.k. Máziné Dr. Szepesi Erzsébet s.k. Miszlayné Dr. Lányi Éva
s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Bíróság 7.B.797/2004/27. számú ítélete az I. r. és a II. r. vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.23/2008/7. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2008. év szeptember hó 17. napján

. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő